

Bildande av naturreservatet Ljusberget i Sala kommun

(5 bilagor)

Beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken det område som avgränsas på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat. Naturreservatets namn ska vara Ljusberget.

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken att nedan angivna föreskrifter ska gälla för reservatet (se *Reservatsföreskrifter*).

Länsstyrelsen fastställer samtidigt, med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., skötselplanen för naturreservatets långsiktiga vård (bilaga 2). Länsstyrelsen ska vara förvaltare av reservatet.

Reservatsföreskrifter

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkning i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med reservatet

Utöver vad som i övrigt gäller är det förbjudet att:

- 1 avverka, gallra, röja, så, plantera eller utföra annan skogsbruksåtgärd eller på annat sätt skada eller bortföra levande eller döda träd och buskar,
- 2 bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar reservatsområdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden (t.ex. att gräva, muddra, spränga, schakta, plöja, borra, dämna, nydika, rensa dike, utfylla, tippa, markbereda, bryta stubbar eller utföra annan markbearbetning),
- 3 anlägga väg, stig, led, campingplats eller uppställningsplats för fordon, släp, båtar eller andra farkoster,
- 4 framföra motordrivet fordon på annat än på bilaga 1 markerad led,
- 5 använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, tillföra kalk eller andra växtnäringssämnen,
- 6 anordna upplag,
- 7 uppföra ny byggnad eller annan anläggning (t.ex. ekonomibyggnad, bostadshus, vindkraftverk, jaktorn, mast, spång, mark- eller luftledning, stängsel eller annan hägnad),
- 8 utfodra vilt,
- 9 införa nya växt- eller djurarter i området,

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelse att tåla visst intrång
Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt förpliktas tåla att följande
anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med naturreservatet:

- 1 utmärkning av reservatets gränser i terrängen samt utplacering av informationstavlor,
- 2 skötselåtgärder, exempelvis avverkning/ringbarkning av träd, röjning av igenväxningsvegetation,
- 3 utmärkning och underhåll av vandringsled,
- 4 dokumentation och uppföljande undersökningar av mark- och vattenförhållanden, flora och fauna.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet och om ordningen i övrigt inom reservatet

Utöver vad som i övrigt gäller är det förbjudet att:

- 1 gräva, hacka, rista, måla eller på annat sätt skada jordytan eller fasta naturföremål såsom berghällar och block,
- 2 fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, samt skada vegetation eller naturföremål i övrigt t.ex. genom att samla ved eller att insamla örter, gräs, mossor, svampar eller lavar, med undantag för bär och matsvamp för husbehov,
- 3 insamla insekter eller andra ryggradslösa djur,
- 4 anbringa tavla, skylt, affisch, orienteringskontroll eller permanent snitsla spår.

Föreskrifterna under A och C ska inte utgöra hinder för

- förvaltaren eller den som arbetar på uppdrag av förvaltaren att utföra naturvårdande åtgärder i enlighet med B-föreskrifterna och fastställd skötselplan,
- markägaren att röja uppväxande sly inom på bilaga 1 markerat vägområde,
- att ägaren till Boda 1:2, under förutsättning att det inte går att ordna åtkomst till fastigheten på annat rimligt sätt, efter samråd med Länsstyrelsen;
 - anlägger en enkel traktorväg/vinterväg igenom området som ansluter till de befintliga basvägarna i områdets östra delar, se bilaga 1. Åtgärden får omfatta bortagande av enstaka träd, grenar, stubbar och stenar. Traktorvägen ska i möjligaste mån anläggas längs med den stäckning där det är mest lämpligt att anlägga en eventuell framtida skogsbilväg.
 - som ersättning/alternativ till ovanstående nämnd traktorväg/vinterväg anlägger och underhåller skogsbilväg igenom reservatet i samband med att vägnätet på övriga delar av fastigheten byggs ut. Väg och vägkanter får ianspråkta ett område som är maximalt åtta meter brett. Vägsträckningen ska i den mån det är praktiskt och kostnadsmässigt rimligt anpassas på ett sådant sätt att påverkan på naturmiljön och naturvärdena minimeras. I de östra delarna ska de nyligen upptagna basvägarna nyttjas, se bilaga 1. Upphuggningen av vägområdet får endast komma till stånd om skogsbilvägen verkligen ska anläggas. Grenar och

dylikt som inkräktar på utrymmet upp till 4,5 m över *vägbanan* och som kan orsaka skada på fordon och utrustning får tas bort.

Träd som avverkats i samband med åtgärderna ska lämnas kvar i området och får gärna spridas ut över ett större område förutsatt att detta kan ske utan skador på mark och vegetation. Medför åtgärden att stora mängder färsk granved tillförs bör åtgärder vidtas för att minska risken för mer omfattande granbarkborreangrepp. I första hand bör veden spridas ut och läggas i för granbarkborrar mindre attraktiva lägen. I andra hand bör en del granved barkas/randbarkas.

- jakträttsinnehavaren att bedriva jakt inom ramen för jaktlagstiftningen samt framföra motordrivet mindre fordon i terrängen för uttransport av fällt klövvilt förutsatt att detta kan ske utan markskador,
- vetenskapliga undersökningar med syfte att öka kunskapen om de biologiska värdena i området. För sådana undersökningar krävs dock Länsstyrelsens godkännande,
- nödvändiga åtgärder i samband med brandbekämpning.

Uppgifter om naturreservatet

Objektnamn	Ljusberget
NVR-id	2042089
Skyddsform	Naturreservat
Län	Västmanland
Kommun	Sala
Lägesbeskrivning	ca 5 km NO om Möklinta
Karta	Terrängkartan: 630 Sala Fastighetskartan: 66F 6iS Möklinta, 66F 6jN Altsjön 66F 6jS Kolpelle
Naturgeografisk region	nr. 26 Skogsslätten söder om norrlandsgränsen
Fastigheter	Möklinta- Boda 1:2 & Nordankil 1:6
Förvaltare	Länsstyrelsen i Västmanlands län
Areal	ca 30 ha, hela arealen utgörs av produktiv skogsmark

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att:

- bevara och utveckla de förekommande naturtyperna med inriktning på naturvärden knutna till äldre barrskogar med naturskogsprägel,
- bevara de ovanliga och hotade arter som förekommer i området och förbättra deras möjligheter att fortleva i området på lång sikt,
- bidra till bevarandet av de höga biologiska värden som är knutna till äldre naturskogsartade barrskogar på landskapsnivå,
- bevara ett naturområde med gammal, naturskogsartad skog som kan utgöra ett intressant och attraktivt utflyktsmål för såväl närboende som mer långväga besökare.

Syftet ska nås genom att:

- skogen i stort sett får utvecklas utan mänsklig påverkan, men att det under vissa förutsättningar vidtas småskaliga åtgärder för att gynna särskilda naturvärden som annars riskerar att försvinna från området,
- det i den utsträckning det är möjligt, med hänsyn till fastighetsägare och närboende, vidtas åtgärder för att förbättra allmänhetens tillträde till området.

Beskrivning av området

Reservatet är beläget ca 1 km öster om byn Boda i Möklinta socken, Sala kommun. Området utgörs av Ljusberget med omgivande sluttningsmarker. Huvuddelen av reservatsområdet utgörs av tall- och barrblandskogar på i huvudsak svaga marker men mer växtliga skogar finns i områdets ytterkanter. Några mindre områden med yngre skog finns insprängda i områdets annars överlag exceptionellt gamla skogar. Spår av tidigare skogsbruksåtgärder finns men skogen ger ett vilt och ostört intryck vilket framförallt hör samman med det stora inslaget av riktigt gamla träd och den småskaliga variationen i skogens utseende och karaktär. Skogen, som i stora delar av området har ett stort inslag av träd som är 200 – 300 år gamla, har få motsvarigheter i länet och illustrerar på ett bra sätt hur skogar som får bli riktigt gamla kan se ut.

Växlingen i topografi, jordmån och hydrologi bidrar till en intressant variation av biotop- och vegetationstyper i området. De torra, fattiga växtförhållandena på bergets övre delar karaktäriseras av torra lavmattor och berghällar som skiftar i olika nyanser av grått och ett glest talldominerat trädsikt med låga, knotiga träd som med rätta ger intryck av tidlöshet och hög ålder. Skogen på berget står i stark kontrast med skogarna längre ner på sluttningarna där majestätiska gammeltallar sträcker sina kolossala stammar högt upp mot himlen och fuktiga, slutna granskogar med utbredda mossmattor, örter och gräs signalerar frodigare växtförhållanden.

Uppe på berget syns också tydliga spår efter inlandsisens avsmältning och den efterföljande havssänkningen i form av klapperstensfält.

Skäl för beslut

Prioriterade bevarandevärden

Gamla förhållandevis opåverkade skogsbestånd, som de på och kring Ljusberget, är mycket betydelsefulla för det långsiktiga bevarandet av skogens mångfald av miljöer och arter. Skogar med motsvarande innehåll och egenskaper utgör en försvinnande liten del av den totala skogsmarksarealen och hyser i regel alltid en rad arter som är mindre allmänna eller hotade, vilket också är fallet vid Ljusberget.

Naturreseptatet karaktäriseras av ett större sammanhängande område med överårig skog som i stora delar av området är uppseendeväckande gammal, och bitvis upplevs ha fått stå orörd under mycket lång tid. Naturvärdena är väl representerade i hela området och i alla områdets ingående skogstyper. Här finns typiska och värdefulla arter knutna till såväl ljusöppna luftiga tallskogar som till slutna fuktig gran- och barrblandskogar.

Området har få motsvarigheter i Västmanland, framförallt vad gäller det stora inslaget av gamla träd. Skogen är också ovanligt varierad med en växlande trädslagssammansättning och en stor åldersspridning, egenskaper som är typiska för barrträdsdominerade ur- och naturskogar, vilket höjer skogens naturvärde och skänker området en viss naturskogsprägel.

Av särskilt stort värde är det stora inslaget av mycket gamla träd, framförallt tall men även gran, och de lågor och torrträd som förekommer i området. Till de gamla träden, den döda veden och de relativt opåverkade skogsbestånden är ett flertal naturvårdsintressanta arter knutna. Här finns bl.a. en insektsfauna som är något utöver det vanliga där ett flertal intressanta arter märks. Vidare förekommer här en rad naturvärdesindikatorer bland svampar, mossor, lavar och kärlväxter där de flesta arterna är knutna till, och beroende av, äldre barrskogar med lång skoglig kontinuitet. Flera av de naturvårdsintressanta arterna är upptagna på den nationella rödlistan.

Områdets naturskogsartade barrskogar står i stark kontrast till det mer vardagliga skogslandskapet i närområdet och regionen, där bestånden med få undantag befinner sig i någon fas av produktionscykeln och i princip alltid saknar förutsättningar för att långsiktigt hysa de naturvårdsintressanta arter som finns vid Ljusberget.

Området ligger i värdetrakten "Nedre Dalälven", som är utpekad i *Strategi för formellt skydd av skog i Västmanlands län* (Länsstyrelsen & Skogsstyrelsen 2006). Läget i värdetrakten, ökar områdets betydelse på landskapsnivå. En högre koncentration av de aktuella naturtyperna i trakten innebär större möjlighet att på lång sikt bevara den biologiska mångfalden i och utanför området. Framförallt ökar de trängda arternas chanser att på längre sikt fortleva i livskraftiga populationer, samtidigt som svårspredda arters möjligheter att kunna sprida sig i landskapet ökar.

Förutsättningen för att området ska behålla och öka sina biologiska värden är att det fortsätter att finnas gamla träd, att det kontinuerligt produceras ny död ved som får ligga kvar i området och att beståndsstrukturen inte påverkas på ett sådant

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att de föreslagna ordningsföreskrifterna enligt 7 kap 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

Andra sakförhållanden

Länsstyrelsen har, i enlighet med 3 och 4 kap. miljöbalken, prövat och funnit att bildandet av naturreservatet är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av markområdet, och att beslutet inte strider mot gällande kommunal översiktsplan.

Delar av området pekades på 90-talet ut som nyckelbiotop av dåvarande Skogsvårdsstyrelsen.

Drake resources Ltd. har hos Bergsstaten ansökt och beviljats undersökningstillstånd för ett större område som bl.a. omfattar Ljusberget. Tillståndet gäller mellan 2013-04-05 och 2016-04-05 och omnämns Ljusberget nr. 1. I samband med tillståndsansökan informerade Länsstyrelsen bolaget om att området har höga naturvärden och att en framtida naturreservatsbildning var sannolik (Länsstyrelsens yttrande 2013-02-14, dnr. 523-558-13).

Ärendets handläggning

2006 informerades markägarna vid Boda och Nordankil om att Länsstyrelsen skulle inventera ett större skogsområde på fastigheterna. Inventeringsresultaten antydde att Ljusberget och stora delar av skogen i närområdet hade mycket höga naturvärden knutna till i första hand äldre naturskogsartad barrskog varför diskussioner om någon typ av långsiktigt skydd inleddes. Ärendet kom att diskuteras till och från fram till och med 2009 – 2010, men någon överenskommelse mellan staten och markägarna kom aldrig till stånd. Vid denna tidpunkt hade en inventering av insekter knutna till tall genomförts i länet. Inventeringen bekräftade de avsevärda naturvärdena vid Boda och Nordankil då området visade sig vara ett av de artrikaste och mest intressanta områdena i länet.

Mellan 2010 och 2012 låg arbetet med området nere men återupptogs igen under våren 2013 då en förnyad kontakt med markägarna togs. Det visade sig då att stora arealer gallrats och underröjts och under sommaren 2013 gallrades ytterligare områden. Gallringarna har haft en påtagligt negativ effekt på de berörda skogarna som till stora delar förlorat sina naturvärden. För att trygga de kvarvarande värdena fattade Länsstyrelsen under oktober 2013 ett beslut om att införa en tidsbegränsad tillståndsplikt för diverse åtgärder som skulle kunna påverka områdena negativt, ett så kallat interimistiskt beslut. Beslutet överklagades och ändrades av regeringen så till vida att beslutet och de tidsbegränsade föreskrifterna kom att gälla i två år istället för tre. Beslutet omfattade de sista sammanhållna skogsområdena med höga naturvärden inom det ursprungliga inventeringsområdet och omfattade Ljusberget, Boberget, Bergby och Tjuvberget.

Efter Länsstyrelsens ställningstagande i samband med det interimistiska beslutet, och regeringens avgörande, nåddes en överenskommelse med markägarna om att värdera de berörda områdena och inleda en ekonomisk förhandling men någon överenskommelse har ännu inte nåtts.

Samråd

Samråd har enligt 25 resp. 25 a,b §§ förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. ägt rum med Sala kommun, Skogsstyrelsen och Sveriges geologiska undersökning samt enligt 26 § nämnda förordning med Naturvårdsverket.

Remiss

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken har, enligt 24 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., förelagts att inom en tid av en månad yttra sig över förslaget till beslut om bildande av naturreservatet. Förslaget till beslut har därutöver sänts på remiss till ett flertal olika myndigheter, organisationer, företag och föreningar.

Remissyttranden

Ägarna till Nordankil 1:6 har i samband med remissen haft synpunkter på skötseln, gränsdragningarna och ersättningsnivån.

Ägaren till Möklinta-Boda 1:2 motsätter sig reservatsbildningen av ett flertal olika skäl, bl.a. ifrågasätts legaliteten i reservatsbildningsarbetet, Länsstyrelsens hantering av ärendet och motiven till reservatsbildningen.

Sala kommun har yttrat sig över naturreservatsremisserna för Bergby, Ljusberget, Boberget och Tjuvberget i ett och samma yttrande. Synpunkterna är inte specificerade per objekt utan ges generellt. Kommunen ser att reservaten har ett viktigt behov att fylla. Kommunen har synpunkter på föreslagen skötsel och menar att det är viktigt att se till ”flergenerations perspektivet bland de levande träden” och ”skapa en påfyllnad av efterkommande trädgenerationer på individnivå”. Kommunen anser också att det finns utrymme för att jobba mer aktivt med att tillskapa död ved och lyfter frågan om hur den snabbt framväxande upplevelseturismen påverkas av de föreslagna föreskrifterna.

Jägarförbundet tycker det är positivt att jakt enligt jaktlagstiftningen tillåts i området och har inget att anföra mot förslaget.

SGU tycker att det är bra att Länsstyrelsen uppmärksammat undersökningstillståndet och ser positivt på att Länsstyrelsen infört undantag för prospektering men vill ändå framhålla att undantaget bör formuleras generellt och inte för ett specifikt prospekteringsföretag inom det tidsintervall som begränsas av det aktuella undersökningstillståndet.

Skogsstyrelsen har yttrat sig över naturreservatsremisserna för Bergby, Ljusberget, Boberget och Tjuvberget i ett och samma yttrande. Synpunkterna är inte specificerade per objekt utan ges generellt. Skogsstyrelsen ställer sig positiv till naturreservatsbildningen men anser att det är önskvärt att öppna upp för mer aktiva skötselåtgärder. Skogsstyrelsen anser att åtgärder för att stoppa inväxande gran och för att röja och ringbarka runt gamla trädindivider är prioriterade.

Naturvårdsverket tillstyrker Länsstyrelsens förslag men har synpunkter på att förvaltaren medges undantag från föreskrifterna för åtgärder som genomförs i enlighet med fastställd skötselplan och gällande B-föreskrifter. Verket anser också att det bör preciseras om B-föreskrifterna gäller i hela eller delar av området.

Drake Resources Sweden AB har fört fram att en konsekvensutredning bör genomföras då bolaget inte anser att föreskrifternas påverkan på företaget belysts i tillräcklig utsträckning. Företaget menar också att ett undersökningstillstånd kan överlåtas mellan företag varför undantaget i föreskrifterna inte bör knytas till ett specifikt bolag. Vidare anser bolaget att prospektering inte bör kräva ett fördjupat samråd utan ett vanligt samråd och menar att prospektering inte medför någon betydande påverkan på miljön. Företaget anser att det är olämpligt att föreslå området för reservatsbildning eftersom det finns kända mineraliseringar i området och anser att det bör undersökas om dessa är av samhällsviktig och ekonomisk betydelse innan reservatet bildas.

Länsstyrelsens avvägning med avseende på remissyttranden

I enlighet med synpunkterna från ägarna till Nordankil 1:6 har möjligheten att genomföra naturvårdsbränningar tagits bort ur skötselplanen. De gränsfrågor markägarna lyft har retts ut och justerats i enlighet med markägarnas önskemål. Nivån på ersättningen är avhängig ersättningslagstiftningen och frågan hanteras av Naturvårdsverket alternativt Kammarkollegiet i det fall markägaren stämmer staten på ersättning.

De synpunkter ägaren till Möklinta-Boda 1:2 för fram är av en allmän karaktär och ifrågasätter i grunden miljöarbetet och i synnerhet arbetet med formellt skydd enligt miljöbalken. Det åligger Länsstyrelserna att i sitt arbete med biologisk mångfald och naturvård skydda och förvalta värdefulla naturområden i syfte att bidra till uppfyllandet av Sveriges miljökvalitetsmål, åtaganden inom EU:s naturvårdsdirektiv och internationella naturvårdskonventioner. Bevarande av värdefulla skogar är högt prioriterat, något som påpekas i Länsstyrelsens regleringsbrev. Länsstyrelsens arbete med uppdraget är således brett förankrat, har stöd av gällande lagstiftning och bedrivs i enlighet med gällande regler, riktlinjer och strategier.

Som myndighet kan Länsstyrelsen konstatera att det allmännas intresse inte alltid överensstämmer med den enskildes. I föreliggande fall har diskussionerna om bevarandet av området pågått till och från i drygt åtta år utan att parterna kunnat enas. Vid någon tidpunkt måste Länsstyrelsen, som ansvarig myndighet, på ett eller annat sätt avgöra ärendet. Enligt i beslutet angivna skäl gör Länsstyrelsen här den sammanvägda bedömningen att området ska prioriteras för reservatsbildning.

I enlighet med synpunkterna från Skogsstyrelsen, Sala kommun och ägarna till Nordankil 1:6 har skötselplanen och texten om hur reservatets syfte ska uppnås justerats för att tillåta något mer omfattande skötselåtgärder. Som bl.a. kommunen påpekar råder det brist på död ved i området varför den ved som uppkommer i samband med skötselåtgärderna inte kommer att fraktas ut ur området vilket ägarna till Nordankil 1:6 föreslagit. Risken för icke önskvärda insektsangrepp hanteras genom att endast tillföra mindre mängder död granved vid varje enskilt skötseltillfälle.

Länsstyrelsen tillmäter områdets ”orördhet” ett värde och ser att den spridning i åldrar och trädslag som i dag finns i området är övervägande positiv varför mer omfattande åtgärder, som i större utsträckning omdanar områdets skog, inte är lämpliga att vidta.

Vad gäller beaktande av ”den snabbt framväxande upplevelseturismen” bedömer Länsstyrelsen att bevarandet av området i sig, med den gamla naturskogsartade skogen, bidrar till att skapa förutsättning för att området även i framtiden ska kunna utgöra ett attraktivt besöksobjekt. Detta gäller för såväl allmänheten som för övriga. De föreskrifter som begränsar allmänhetens rätt att färdas och vistas i området har begränsats och borde inte hindra eventuell ”upplevelseturism”.

Angående Naturvårdsverkets synpunkter så gäller föreskrifterna hela området om inte annat anges, det gäller såväl A, B som C-föreskrifter. Länsstyrelsen har inte erfarenhet att det funnits betänkligheter kring detta från andra parter, varken i detta eller i andra ärenden. Länsstyrelsen ser därför inget behov av att precisera eller förtydliga föreskrifterna.

Förvaltarens begränsningar och möjligheter måste preciseras och konkretiseras ytterligare utifrån det ramverk som anges i naturreservatsbeslutet då varken reservatets syfte eller föreskrifter är ämnade att vara, eller i realiteten är, så pass detaljerade att de räcker som rättesnöre för förvaltningen. Lagstiftaren har därför infört ett krav på att en skötselplan ska fastställas för reservatets långsiktiga vård. Skötselplanens status regleras inte av någon allmän bestämmelse varför detta måste regleras i varje enskilt fall, dvs. i reservatsbeslutet. Länsstyrelsen noterar Naturvårdsverkets synpunkt men ser inte någon annan rimlig lösning på frågan.

Reservatet berör Drake Resources Sweden ABs undersökningstillstånd ”Ljusberget nr. 1”. Det har i samband med behandlingen av remissynpunkterna blivit uppenbart att det är svårt att förutse konsekvenserna av prospekteringsverksamheten i förhållande till det i remissen föreslagna undantaget varför Länsstyrelsen väljer att vidta de försiktighetsmått som bedöms vara realistiska med hänsyn till områdets avsevärda naturvärden och den påverkan inskränkningen bedöms ha på bolaget. Länsstyrelsen har därför valt att skärpa regleringen av prospekteringsverksamheten i området genom att stryka undantaget helt.

Att möjligheterna till att prospektera begränsas bedöms ha en mycket begränsad påverkan på bolaget och ”gruvintresset”. Bedömningen baseras bl.a. på att den del som är belägen inom reservatsområdet motsvarar knappt 6 % av det aktuella undersökningstillståndets areal och ca 0,12 % av Drake Resources totala areal med undersökningstillstånd i Västmanland, som i dag överstiger 25 000 hektar.

Konsekvensutredningar och intresseprövningar kan inte baseras på, eller utgå ifrån, gissningar och spekulationer om utgången av framtida tillståndsprövningar eller ekonomiska värden. Länsstyrelsen ser därför inte något motiv till att förändra sitt ställningstagande vad gäller konsekvensutredningen eller fördjupa intresseprövningen.

Upplysningar

Dispens från föreskrifterna m.m.

Om det finns särskilda skäl får Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter för naturreservatet. Finns det synnerliga skäl får Länsstyrelsen helt eller delvis upphäva naturreservatet.

Ersättningstalan

I det fall överenskommelse med sakägare om ersättning inte träffats vid tidpunkten för detta beslut fortsätter förhandlingen om ersättning, dock längst ett år efter att beslutet vunnit laga kraft. Om överenskommelse om ersättning inte kan träffas, ska sakägare som vill göra anspråk på ersättning eller inlösen väcka talan hos mark- och miljödomstolen, som får avgöra ersättningsfrågan. Sådan talan ska enligt 31 kap. 13 § miljöbalken väckas inom ett år från det att detta beslut har vunnit laga kraft, i annat fall förlorar sakägare rätten till ersättning.

Kungörelse

Beslut om kungörelsedelgivning, se bilaga 3.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen enligt bilaga 4. Sakägare anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse om beslutet var införd i ortstidning.

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft utom föreskrifter meddelade med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, avd C, vilka gäller omedelbart.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit landshövding Håkan Wåhlstedt, beslutande, och naturvårdshandläggare Mårten Berglind, föredragande, samt

länsråd Anders Åhlund,
chefsjurist Caroline Wall,
planhandläggare Lisbeth Dahlbäck,
kulturmiljöhandläggare Helena Fennö samt
enhetschef Anna Fridén.

Håkan Wåhlstedt

Mårten Berglind

Bilagor

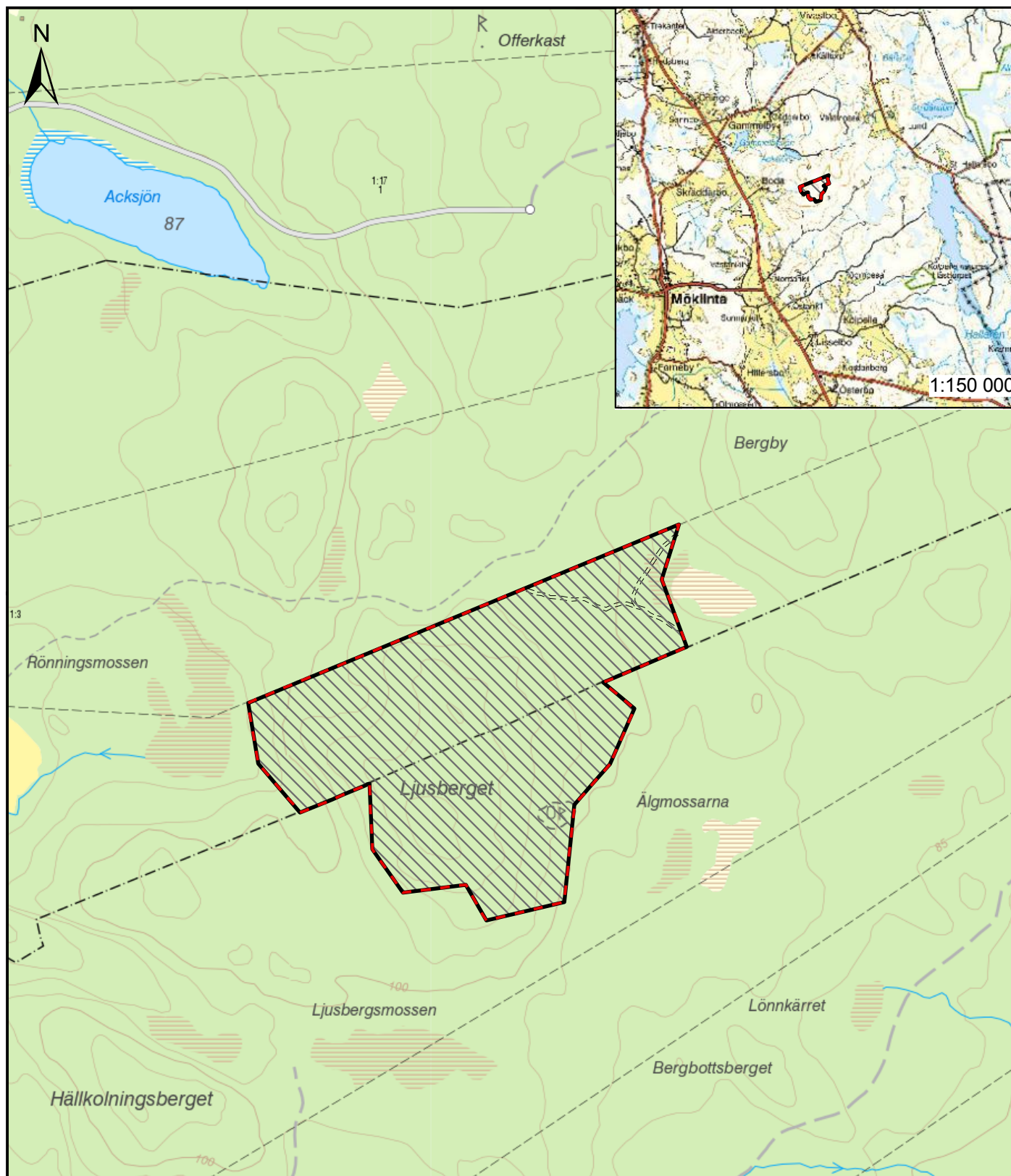
1. Beslutskarta
2. Skötselplan
- 2.1 Skötselplanekarta
3. Beslut om kungörelsedelgivning
4. Hur man överklagar (formulär nr 11)

Bilaga 1

Tillhörande Länsstyrelsens
beslut om bildande av natur-
reservatet Ljusberget.

Dnr 511-5437-14, 2015-06-22

Naturreservatet Ljusberget

Körvägar

Skala: 1:10 000

0 125 250 500 Meter

Länsstyrelsen
Västmanlands län

Skötselplan för naturreservatet Ljusberget i Sala kommun

Innehåll

BESKRIVNINGSDDEL	2
1. Syftet med naturreservatet	2
2. Uppgifter om naturreservatet	2
3. Beskrivning av området	3
3.1 Topografi och läge	3
3.2 Geologi och hydrologi	3
3.3 Mark- och vattenanvändning	4
3.4 Områdets natur och biologiska bevarandevärden	5
3.5 Kulturhistoriska bevarandevärden	8
3.6 Geologiska bevarandevärden	8
3.7 Intressen för friluftsliv	9
PLANDEL	10
4. Skötselområden med bevarandemål och åtgärder	10
4.1 Bevarandemål	10
4.2 Skötselåtgärder	10
5. Uppföljning och tillsyn	11
5.1 Uppföljning av skötselåtgärder	11
5.2 Uppföljning av bevarandemål	11
5.3 Tillsyn	11
6. Kostnader och finansiering	11
7. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder	12
8. Referenser	12
Bilagor	12

BESKRIVNINGSDDEL

1. Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att:

- bevara och utveckla de förekommande naturtyperna med inriktning på naturvärden knutna till äldre barrskogar med naturskogsprägel,
- bevara de ovanliga och hotade arter som förekommer i området och förbättra deras möjligheter att fortleva i området på lång sikt,
- bidra till bevarandet av de höga biologiska värden som är knutna till äldre naturskogsartade barrskogar på landskapsnivå,
- bevara ett naturområde med gammal, naturskogsartad skog som kan utgöra ett intressant och attraktivt utflyktsmål för såväl närboende som mer långväga besökare.

Syftet ska nås genom att:

- skogen i stort sett får utvecklas utan mänsklig påverkan, men att det under vissa förutsättningar vidtas småskaliga åtgärder för att gynna särskilda naturvärden som annars riskerar att försvinna från området,
- det i den utsträckning det är möjligt, med hänsyn till fastighetsägare och närboende, vidtas åtgärder för att förbättra allmänhetens tillträde till området.

2. Uppgifter om naturreservatet

Objektnamn	Ljusberget
NVR-id	2042089
Skyddsform	Naturreservat
Län	Västmanland
Kommun	Sala
Lägesbeskrivning	ca 5 km NO om Möklinta
Karta	Terrängkartan: 630 Sala Fastighetskartan: 66F 6iS Möklinta, 66F 6jN Altsjön 66F 6jS Kolpelle
Naturgeografisk region	nr. 26 Skogsslätten söder om norrlandsgränsen
Fastigheter	Möklinta – Boda 1:2 & Nordankil 1:6
Förvaltare	Länsstyrelsen i Västmanlands län
Areal	ca 30 ha, hela arealen utgörs av produktiv skogsmark
Naturtyper	Tallskog 18 ha Granskog 6 ha Barrblandskog 4 ha Lövblandad barrskog 1 ha Barrsumpskog 1 ha

3. Beskrivning av området

Reservatet består av ett sammanhängande skogsområde med företrädesvis gammal skog samlat kring Ljusberget. Här återfinns alltifrån knastertorra glest trädklädda, nästan öppna hållmarker, till slutna, mörka, fuktiga granskogar. Mellan de två ytterligheterna förekommer en rad ”övergångsmiljöer” som om man generaliserar kan sägas bestå av olika typer av tall- och barrblandskogsmiljöer.

De höglänta markerna är starkt talldominerade men har bitvis ett påtagligt inslag av senvuxen gran. Längre ner på sluttningarna ökar graninslaget i takt med att moräntäcket blir mäktigare och markförhållandena mindre torra. På de mest växtliga markerna är vissa bestånd helt grandominerade medan andra har ett stort inslag av äldre tallar, vilka här och var intagit ett mycket imponerande format.

Trädsiktet i området har tillåtit att anpassa sig till förhållandena på växtplatsen och de förhållanden som rått i samband med att trädsiktet successivt föryngrats och utvecklats vilket gjort att tydliga beståndsgränser i regel saknas. Detta har skapat en mosaik av miljöer där välutvecklad, olikåldrig, överårig blandskog bryts av små områden med mer likformig skog. Mer ensartade områden märks framförallt i nordväst där ett fåtal områden påverkats av relativt sentida stormfällningar eller ”mer omfattande” huggningar.

3.1 Topografi och läge

Området är beläget cirka 5 km nordost om Möklinta samhälle strax öster om byn Boda. Landskapet är böljande och småkuperat med små utmejslade höjdlägen och enstaka grunda dalsänkor.

Ljusbergets hösta punkt ligger omkring 123 meter över havet och de lägst belägna delarna av reservatet, som återfinns i nordöst och nordväst, ligger strax över 90-metersnivån. I väster är sluttningarna bitvis branta medan de i norr och öster är flackare.

3.2 Geologi och hydrologi

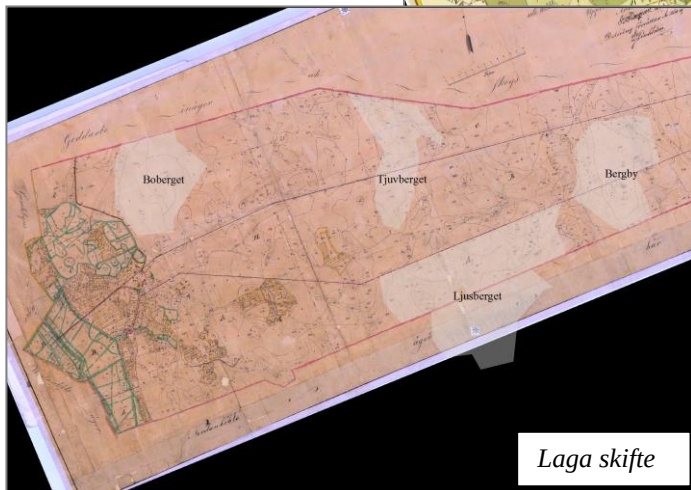
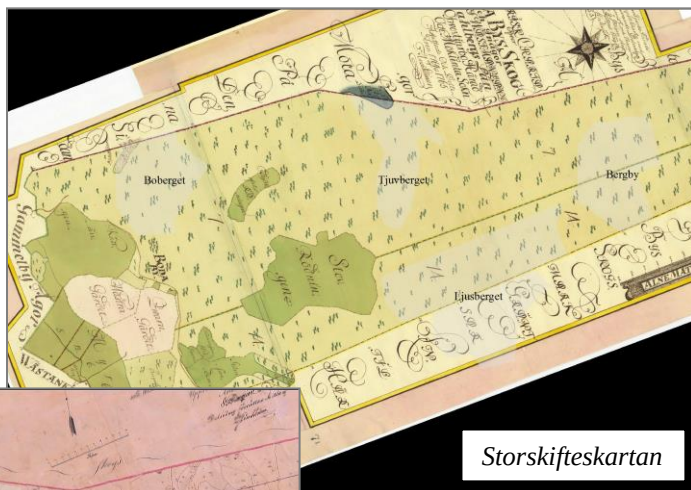
Berggrunden i området består av sura intrusivbergarter i form av granit eller granodiorit vilket är typiskt för trakten. På bergets övre delar går berget i dagen eller överlagras av mindre block i stora ansamlingar, så kallade klapperstensfält. Nedanför bergets kalott överlagras berggrunden av ett tunt och osammanhängande moränlager och vid bergets fot i nordväst tar ett område med sandiga svallsediment vid.

Nederbörden infiltrerar direkt i marken eller avrinner som ytvatten till lägre liggande marker nedanför berget. En del vatten ansamlas i små torvöverlagrade moränfyllda sprickor och gropar i berget.

3.3 Mark- och vattenanvändning

Historisk markanvändning

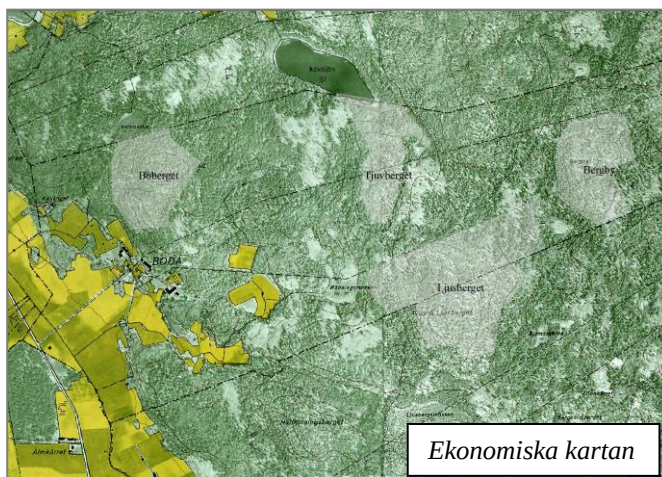
1764 -1765 genomfördes storskifte i ”Boda bys åkergården uti Wästmanneland Sahlberga län Öfwertjurbo härad och Möklinta sockn”. Byn bestod vid denna tid av två gårdar. När även byns ängar, vretar och åkerlindar skiftades 30 år senare hade gården i norr delats i två varför markerna nu skiftades i tre delar. I slutet av 1850-talet genomfördes laga skifte vilket i stort befäste den fastighetsstruktur som råder i dag.

Av storskifteskartan framgår att ”rödningarna” (äng eller odlad mark) på skogen omgärdades av stängsel vilket tyder på att djuren vid denna tid gick ”fritt” på skogen under delar av året. Nästan 100 år senare, vid tiden för laga skifte, verkar det ha

växt fram ett system av hägnader som då sträckte sig från byn och en bra bit ut i skogen. Markerna i reservatet ingick enligt kartan inte i någon hägnad.

Av den häradsekonomiska kartan från början av 1900-talet går det endast att utläsa att området var bevuxet med barrskog. Vid nästa tillgängliga tidsdokument, den ekonomiska kartan från 1960-talet, framgår att skogen var mogen – äldre och sannolikt något glesare än vad den är i dag.

Historiskt har skogen inte bara nyttjats för mulbete utan även bidragit med andra nyttor som exempelvis brännved, konstruktionsvirke, stängselmaterial och inte minst råvara vid framställning av träkol och tjära.

Nutida markanvändning

Området har under 1900-talet i första hand nyttjats för skogsproduktion. Skogsskötseln har varierat över tiden och mellan fastighetsägare. Sammanfattningsvis har det i närområdet bedrivits ett förhållandevis extensivt skogsbruk under tidsperioden, vilket resulterat i stora arealer riktigt gammal skog som sedan ett par år tillbaka börjat avvecklas eller omdanas. Endast en mindre del av reservatsområdet har påverkats av mer omfattande åtgärder i sen tid.

Delar av området pekades ut som nyckelbiotop på 1990-talet och har sedan dess varit helt undantagna från skogsbruksåtgärder.

3.4 Områdets natur och biologiska bevarandevärden

Reservatet utgörs av ett sammanhängande område med äldre skog samlat kring Ljusberget. Naturvärdena är i första hand knutna till äldre tall- och barrblandskogar.

Skogen förefaller vara relativt opåverkad och karaktäriseras av det stora inslaget av mycket gamla träd, den varierade beståndsstrukturen och det bitvis stora inslaget av extremt välväxta trädindivider. Framförallt utmärker sig det stora inslaget av gammal tall där både individantalet och arealen är anmärkningsvärt stor, särskilt sett till reservatets begränsade storlek. Det som avviker mest är det stora inslaget av riktigt gammal tall på bördig mark, detta förekommer knappast i regionen över huvud taget.

Det biologiska värdet av de gamla träden och den gamla skogen är mycket stort och kan enklast beskrivas genom svårigheten att hitta områden med motsvarande kvalitéer vad gäller trädålder, substrat och naturskogsprägel.

Variationen och kvalitén på de förekommande miljöerna avspeglas också av mångfalden av vilda växter och djur som förekommer i området. Här finns inte bara en intressant flora med sällsynta svampar, lavar, mossor och kärlväxter utan även en högtintressant insektsfauna, knuten till i första hand äldre förhållandevis öppna och solvarma tall- och granskogar. Om även närliggande områden inräknas, vilket är rimligt p.g.a. insekternas förmåga att sprida sig mellan områdena, har insektsfaunan få motsvarigheter i länet.

*Insektsmumma - gammal ihålig
högstubbe med brandspår*

Flertalet av de mer krävande arterna som påträffats i området förekommer företrädesvis i naturskogsartade, överhållna gammelskogar med lång skoglig kontinuitet, vilket skogarna i området uppenbarligen har då de äldsta träden i området är runt 300 år.

Något som ytterligare förstärker bevarandevärdet och kanske delvis också kan bidra till att förklara varför skogen ser ut som den gör är förekomsten av brandspår. Här finns ett stort antal brandstubbar och även enstaka levande träd med spår efter bränder. När, var och hur det brunnit är inte känt men det förefaller vara länge sedan sist.

Vegetation, flora och fauna

De torra och oländiga växtförhållandena på höjdlägena i kombination med de något mer frodiga förhållandena längre ner på bergets sluttningar och de bitvis riktigt produktiva låglänta markerna skapar en attraktiv biotop- och artvariation och ger samtidigt en intressant och illustrativ bild av olika vegetationstypers anknytning till växtplatsen.

Huvuddelen av området, uppemot 2/3 av arealen, karaktäriseras av det stora inslaget av tall och kan betraktas som tallskog och resterande tredjedel utgörs av barrblandskog och grandominerad skog.

De höglänta markerna domineras av glesa hållmarkstallskogar som bitvis har ett relativt stort inslag av gran och ett ganska sparsamt inslag av lövträd, företrädesvis björk och asp.

Buskskiktet är i allmänhet glest och utgörs i första hand av yngre trädindivider av de förekommande trädslagen samt en och viden. På de bara hållarna är fönsterlav, grå renlav och islandslav marktäckare av stora mått. Där berget är överlagrat av ett tunt moräntäcke är inslaget av marktäckande mossor tillsammans med olika ris större. Kvastmossor,

Gammal gles hållmarkstallskog. Fönsterlav, grå renlav, islandslav och ljung dominerar markvegetationen på platsen.

björnmossor, väggmossa, ljung och blåbär är några arter som förekommer i stor mängd

här. Andra vanligt förekommande växter på de lite magrare markerna är vitmossor, lingon, odon och ett flertal örter, exempelvis kovall, linnea och tallört. Typiska naturvärdesindikatorer som kan observeras är exempelvis tallticka, nästlav och flagellkvastmossa vilka är knutna till de gamla träden och den döda veden.

Längre ner på slutningsmarkerna, där markförhållandena är frodigare, förändras växtligheten mer påtagligt. Här ökar granandelen i trädskiktet och på marken dominerar blåbärsris med hus- och väggmossa i bottenskiktet. Där trädskiktet är i det närmaste helt slutet breder rena mossmattor ut sig som här och var bryts av uppstickande örter, ris och gräs. Bitvis skvallrar ett större inslag av lågörter, som harsyra, ekorrbär och hultbräken, om att markförhållandena är riktigt rika vilket också kan anas av de välväxta träden.

För området typisk markvegetation i slutet barrbland-skogsbestånd, husmossa med inslag av knärot.

Här och var finns blöta dråg och små svackor med kärrartad vegetation som om än mycket lokalt ändå påverkar luftfuktigheten i närområdet. Detta märks på en ökad förekomst av uttorkningskänsliga lavar och levermossor i anslutning till blöthålen, exempelvis vedtrappmossa och gammelgranslav vilka är typiska naturvärdesindikatorer i dylika miljöer med gamla träd, ostörda miljöförhållanden och ett relativt stabilt och fuktigt mikroklimat.

Levermossor, bl.a. vedtrappmossa, på lågor i slutet grandominerad barrblandskog.

Ljusberget hyser även en intressant och rik insektsfauna som i första hand är knuten till den lite glesare skogen på de höglänta markerna. De rara insekterna är beroende av äldre levande träd med håligheter, levande träd med död ved (döda grenar, skadade stamdelar m.m.) samt liggande och stående död ved. Här förekommer både arter som föredrar gran och granved och arter som i första hand nyttjar tall. Flera arter är inte direkt trädslagsspecifika utan kan nyttja båda trädslagen.

Skogen är också ett tillhåll för ett flertal olika fågelarter. Här förekommer bl.a. två av storskogens karaktärsarter, tjäder och spillkråka liksom den Västmanlandska landskapsfågeln, tofsmes.

Tabell 1. Kategorier för rödlistade arter (ArtDatabanken 2010):(NT) Nära hotad. (S) är Skogsstyrelsens signalarter.

Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Kategori
<u>Kärlväxter</u>		
<i>Goodyera repens</i>	knärot	NT, S
<i>Eriophorum latifolium</i>	gräsull	S
<u>Mossor</u>		
<i>Anastrophyllum hellerianum</i>	vedtrappmossa	NT, S
<i>Dicranum flagellare</i>	flagellkvastmossa	S
<u>Lavar</u>		
<i>Alectoria sarmentosa</i>	garnlav	NT, S
<i>Arthonia leucopellea</i>	kattfotslav	S
<i>Bryoria furcellata</i>	nästlav	S
<i>Cladonia norvegica</i>	rödfläckig bägarlav	
<i>Lecanactis abietina</i>	gammelgranslav	S
<i>Microcalicium ahlneri</i>	kortskaftad ärgspik	S
<u>Svampar</u>		
<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>	ullticka	NT, S
<i>Phellinus pini</i>	tallticka	NT, S
<i>Sparassis crispa</i>	blomkålssvamp	S
<u>Insekter</u>		
<i>Atomaria badia</i>		NT
<i>Dicerca moesta</i>	barrpraktbagge	NT, S
<i>Cis dentatus</i>		NT
<i>Cryptophagus quercinus</i>		NT
<i>Microscydnum nanus</i>		NT
<i>Ptinus podolicus</i>		NT

3.5 Kulturhistoriska bevarandevärden

På Ljusbergets sydostsluttning finns ett vattenfyllt gruvhål, övertorvade skrotstenshögar och en husgrund. Gruvhålet är ca 10x7 m och det är 0.7-1.2 m ned till vattenytan, djupet är okänt. Enligt uppgift ska gruvbrytningen inte i första hand handlat om att utvinna malm utan att undvika inskrivning i den svenska armen under 30 åriga kriget, gruvarbetare var nämligen undantagna från krigstjänst. Gruvan är skyddad som fornlämning med beteckningen Möklinta 139:1.

3.6 Geologiska bevarandevärden

På Ljusbergets topp finns välutvecklade klapperstensfält. Klapperstensfälten utvecklades för cirka 10000 år sedan då Ljusbergets topp precis börjat sticka upp över havsytan. Vågorna eroderade bort allt fint material och kvar blev endast de lite större stenarna och blocken.

3.7 Intressen för friluftsliv

För den natur- och friluftslivsintresserade allmänheten kan området vara intressant som utflyktsmål p.g.a. sin vilda natur, de gamla skogarna och de fantastiska träd som förekommer i området.

PLANDEL

4. Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

4.1 Bevarandemål

Skogen är varierad och mångformig och hyser substrat och strukturer som associeras med naturskogsartade gammelskogar eller urskogar såsom riktigt med gamla träd, gott om död ved i olika nedbrytningsstadier och stor variation i trädåldrar och trädslagssammansättning. Skogen upplevs som naturlig och opåverkad av mänsklig aktivitet.

Knutna till de livsmiljöer och nischer som finns i området är en rad arter som är typiska för de förekommande skogstyperna och som är förknippade med skogar med naturskogsqualitéer.

4.2 Skötselåtgärder

Allmänt

Skogens utseende och egenskaper ska tillåtas variera över tiden och den interna beståndsdynamiken och yttre störningsfaktorer ska så långt som möjligt tillåtas forma och styra den långsiktiga beståndsutvecklingen.

Höglänta marker

På de torra, magra talldominerade markerna förväntas beståndsutvecklingen ske mycket långsamt. På längre sikt är det viktigt att bevaka att de äldre talldominerade skogarna på Ljusbergets kalott och övre sluttningar fortsätter att vara relativt glesa och ljusöppna och att de har ett stort inslag av gamla tallar.

I det fall det bedöms vara nödvändigt för att bibehålla naturvärdena kan yngre träd som tränger gammeltallar i annars öppna lägen ringbarkas eller röjas bort av reservatsförvaltaren. Träd som får röjas bort är de som står i direkt anslutning till gammeltallar och som redan i dag, eller inom en snar framtid, bedöms påverka gammeltallarnas vitalitet och förmåga att hysa värdefulla arter. Endast ”yngre träd”, i regel inte äldre än 15 – 20 år, får röjas bort. Åtgärderna ska varken på kort eller lång sikt prägla eller påverka beståndsutvecklingen i någon större utsträckning utan får ske som punktinsatser, kring ett fåtal träd per hektar och tillfälle.

Låglänta marker

Även på de lite mer produktiva markerna är inslaget av tall stort. Tallarna är företrädesvis gamla och den återväxt som skett i området har under lång tid dominerats av gran varför granandelen konstant ökat under det senaste åttioåradet. Skogen har blivit alltmer sluten vilket gynnat de värden som företrädesvis är knutna till skuggiga, fuktiga förhållanden på bekostnad av de värden som trivs i varmare, ljusöppna miljöer. Omställningen har gått så långt att det inte är rimligt att med aktiva åtgärder försöka återskapa en öppnare

beståndsstruktur. Åtgärderna i området begränsas därför till att endast tillåta att enstaka naturvärdesträd får gynnas genom att ett fåtal yngre träd, som tydligt tränger och därmed missgynnar naturvärdesträden, får ringbarkas inom skötselområdet. Åtgärden får ske återkommande, men bör inte vidtas mer än vartannat eller var tredje år, och kan på så sätt över tiden komma att omfatta ett större antal naturvärdesträd. Åtgärden ska endast vidtas då behovet är uppenbart och får varken på kort eller lång sikt, mer än marginellt, påverka eller prägla skogens utseende eller beståndsutvecklingen i skötselområdet.

Finns det en aktiv population med granbarkborrar som orsakar angrepp på stående skog, i eller strax utanför området, ska åtgärden skjutas upp till dess att angreppen klingat av.

Friluftsliv

I den mån det är möjligt att tillgängliggöra området för människor utifrån, genom att hålla vägen öppen och anlägga en parkeringsplats i reservatets närområde, vore det positivt om det gick att ordna en markerad promenadslänga i området. Som miljön ser ut bedöms detta kunna ske utan någon större åverkan på naturen i området.

Fornlämningen

Fornlämningen kan röjas fram om ett sådant behov eller intresse föreligger.

5. Uppföljning och tillsyn

5.1 Uppföljning av skötselåtgärder

Förvaltaren ansvarar för att dokumentera utförda skötselåtgärder, samt att bedöma om dessa leder till att bevarandemålen uppfylls.

5.2 Uppföljning av bevarandemål

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs regelbundet. Uppföljning av bevarandemålen ska ske genom standardiserade inventeringar.

5.3 Tillsyn

Länsstyrelsen ansvarar för att tillsyn sker inom området.

6. Kostnader och finansiering

Alla i planen redovisade åtgärder bekostas av offentliga medel. Även andra finansiärer, exempelvis fonder eller stiftelser, kan bli aktuella. Dessa medel skall i så fall administreras av Länsstyrelsen.

7. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Enligt punkt 4 och 5.

Tabell 2. Intervall för genomförande och prioriteringsgrad på åtgärden: (1) Högsta prioritet; (2) Hög prioritet; (3) Lägre prioritet.

Skötselåtgärd	När	Område	Prio
Gränsmarkering	Snarast	Hela området	1
Informationstavlor	Snarast	Lämpliga platser	1
Skötselåtg. för att gynna natuvärdesträd	Vid behov	Hela området	2
Uppföljning av bevarandemål	Minst var 12:e år	Hela området	3
Uppföljning av utförda skötselåtgärder	Efter åtgärd	Hela området	2
Friluftslivssatsningar	Om möjlighet finns	Lämplig plats	1

8. Referenser

Gärdenfors U. (red.) 2010. *Rödlistade arter i Sverige 2010*. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.

Hallingbäck T. 1995. *Ekologisk katalog över lavar*. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.

Hallingbäck T. 1996. *Ekologisk katalog över mossor*. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.

Hallingbäck T. & Aronsson G. (red.) 1998. *Ekologisk katalog över storsvampar och myxomyceter*. ArtDatabanken, SLU, Uppsala. 2:a uppl.

Länsstyrelsen i Västmanlands län & Skogsstyrelsen 2006. *Strategi för formellt skydd av skog i Västmanlands län*. Beslut 2006-04-24, dnr 511-2798-04.

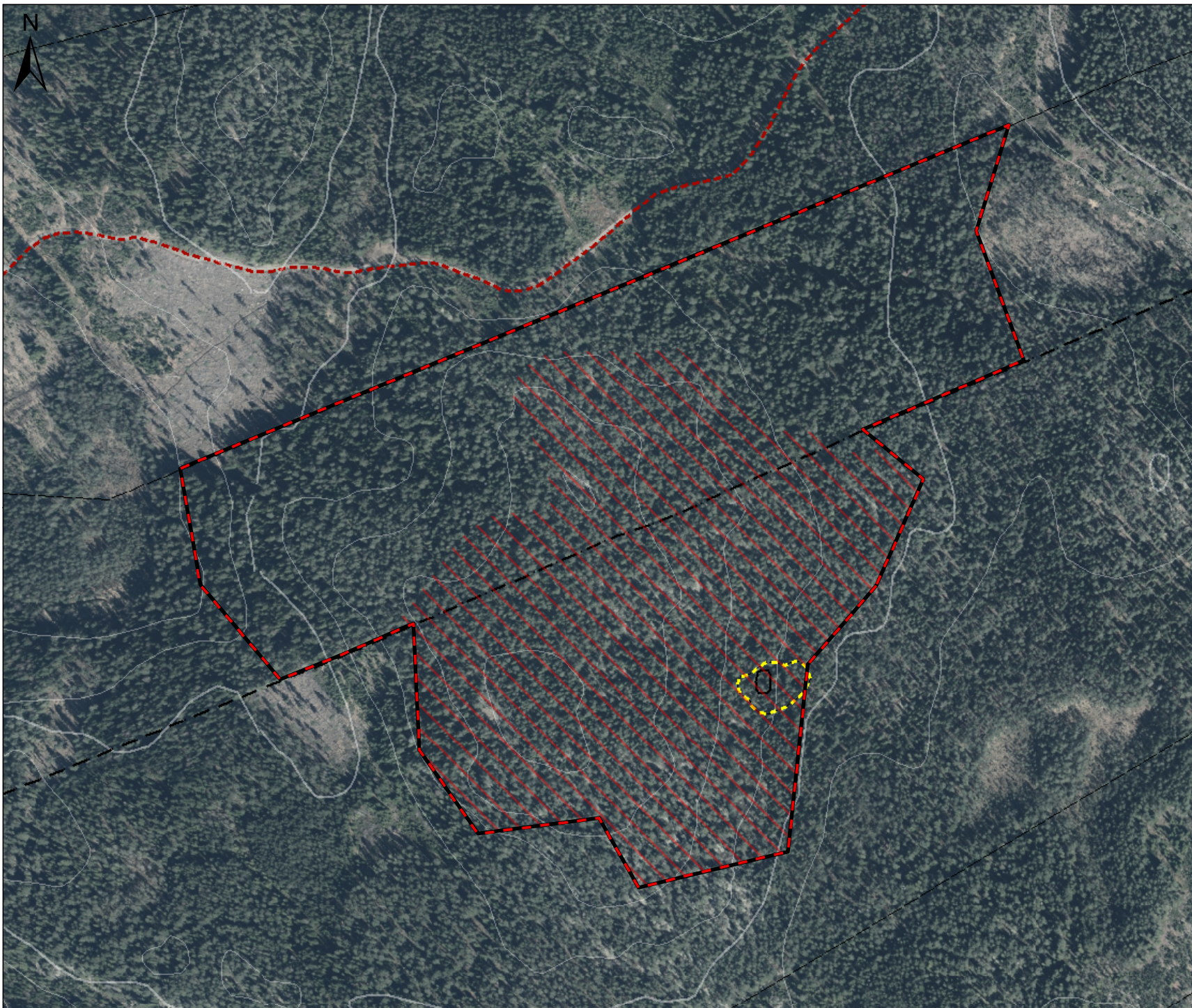
Nitare J. (red.) 2005. *Signalarter – Indikatorer på skyddsvärd skog. Flora över kryptogamer*. Skogsstyrelsens förlag, Jönköping. 3:e uppl.

Övriga källor

Historiska kartor <http://www.lantmateriet.se/Kartor-och-geografisk-information/Historiska-kartor/>. Lantmäteriets digitala arkiv.

Bilagor

2.1 Skötselplanekarta

Länsstyrelsen
Västmanlands län

Skötselplanekarta

Bilaga 2.1

Tillhörande Länsstyrelsens
beslut om bildande
av naturreservatet Ljusberget.
Dnr 511-5437-14, 2015-06-22

- Naturreservatet Ljusberget
- Höjdlägesskog
- Fornlämning
- Bäck/dike
- Sämre bilväg
- Bilväg/gata

Skala: 1:5 000

Beslut om kungörelsedelgivning

Länsstyrelsen förordnar med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932) att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelsen ska inom 10 dagar införas i Sala Allehanda, Västmanlands Läns Tidning och Post- och inrikes tidningar.

Delgivning anses ha skett den dag då kungörelsen införts i ovan nämnda tidningar, enligt 27 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd.

Beslutet finns tillgängligt på Länsstyrelsen i Västmanlands län, Receptionen, Västra Ringvägen 1, Västerås, tel. nr. 021-19 50 00, samt på Länsstyrelsens hemsida www.lansstyrelsen.se/vastmanland

Hur man överklagar hos regeringen

VAR SKALL BESLUTET ÖVERKLAGAS	Länsstyrelsens beslut kan skriftligen överklagas hos regeringen .
HUR MAN UTFORMAR SITT ÖVERKLAGANDE M M	I skrivelse skall Ni • tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange ärendets nummer (dnr). • redogöra för varför Ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt • redogöra för hur Ni anser att beslutet skall ändras Ni kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt Er. Behöver Ni veta mer om hur Ni skall gå till väga, så ring eller skriv till Länsstyrelsen.
ÖVRIGA HANDLINGAR	Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Er ståndpunkt, så bör Ni skicka med det.
VAR LÄMNAS ÖVERKLAGANDET	Er skrivelse skall inlämnas/skickas till Länsstyrelsen och inte till regeringen. Länsstyrelsen kan nämligen då, samtidigt med Ert överklagande, sända sina handlingar till regeringen, som kommer att behöva ha tillgång till dem.
TID FÖR ÖVERKLAGANDE	Länsstyrelsen måste ha fått Er skrivelse senast den 17 juli 2015 annars kan Ert överklagande inte tas upp.
UNDERTECKNA ÖVERKLAGANDET	Er skrivelse skall undertecknas och namnteckningen förtydligas. Uppge också postadress och telefonnummer.